

UNESCO – ITI: 10 ANI

Ludmila PATLANJOGLU

Un Avignon studentesc

În această vară, Sinaia a găzduit o ediție-maraton a **Catedrei UNESCO – ITI**. Numeroși participanți, invitați de elită, producții și un festival de teatru au onorat zece ani de existență ai acestei instituții. Ea s-a născut la Paris, în 1997, în urma unui acord între Federico Mayor – director general UNESCO și Andre Louis Perinetti – secretar general ITI.

Obiectivul activității: crearea unei rețele și a unui program internațional de pedagogie teatrală. În acest arc de timp, conducerea managerială i-a revenit directorului Catedrei UNESCO – ITI, prof. univ. dr. Corneliu Dumitriu. Rezultatele cu care s-a prezentat asistentei profesorul și echipa sa de colaboratori, în acest moment al bilanțului, au fost impresionante: 2500 de studenți și 400 de dascăli din 47 de țări au lucrat împreună în ateliere; s-au editat 45 de DVD-uri cu demonstrații pedagogice din 27 de școli de prestigiu; s-au publicat sute de studii, articole în revista *Theater Studies Magazine*; s-au organizat Festivaluri Mondiale al Teatrului la Atena (2002), Tampico (2004), Manila (2006); s-au inaugurat sedii regionale UNESCO – ITI la Shanghai, Veracruz și Manila.

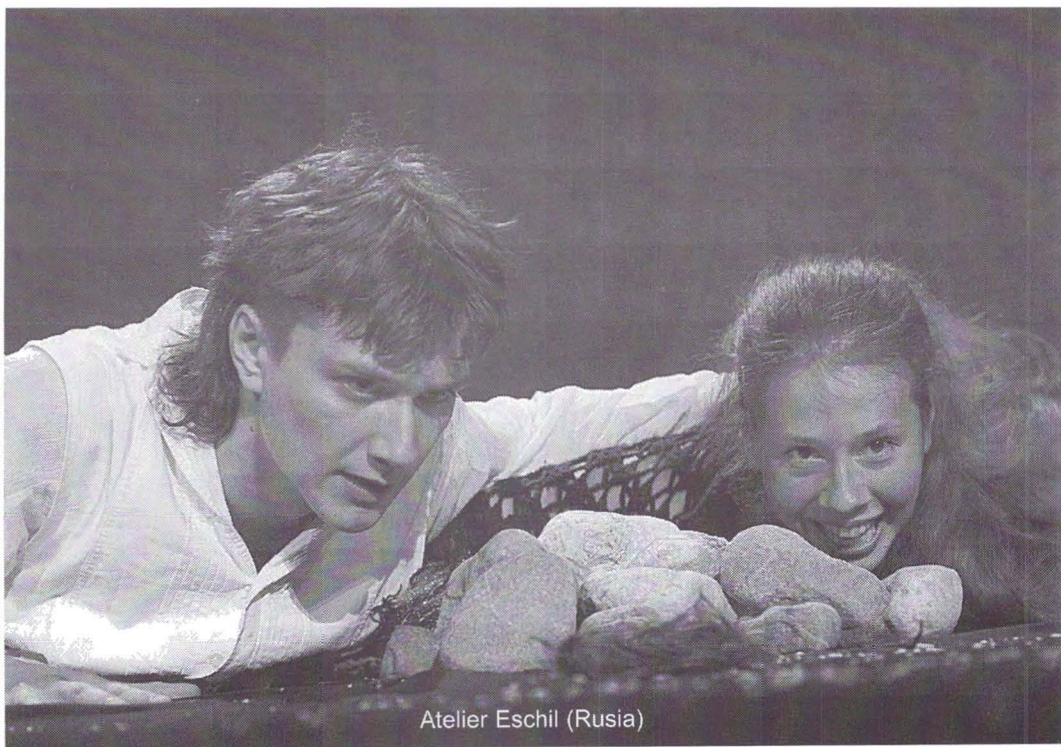
Embrionul creator al acestei instituții a fost Sinaia, „un Avignon studentesc” – așa cum îl numește prof. Corneliu Dumitriu. Un nume-blazon meritat de acest spațiu unde învățământul teatral a putut exista dincolo de frontiere într-un context internațional, un laborator uman unde măestrul și tinerii s-au informat și s-au format. O șansă de inspirație și de îmbogățire, de depășire a prejudecăților didactice, a răătăcirilor profesionale pentru educatori.

În acest sens, un rol catalizator l-a avut regizoarea Cătălina Buzoianu, în calitate de coordonator al atelierelor. Întâlnirile au avut ca emblemă cultul tradiției și cultul noului. Eschil, Sofocle, Euripide, Shakespeare, Cehov, Ibsen, Lorca, Ionescu au fost suptși provocărilor modernității.

Dascălii invitați – spirite iubitoare de tradiție, dar acomodați cu era informatică și cu termenii-cheie ai societății postindustriale, adaptați epocii actuale. De altfel, și la această ediție jubiliară tema atelierelor a fost „*Sentimentul urii în «Electra»*” și *sentimentul iubirii în «Romeo și Julieta»*“. Ceea ce a încântat participanții au fost elementele de arheologie din diferitele culturi teatrale și felul cum hrănesc ele metodele de pedagogie ale momentului. A cucerit lectura lui Shakespeare și Eschil în viziunea Universităților din Mexic, Iran, Peru, ca și strălucitoarea și inedita operă cu *Tartuffe* de Molière prezentată de Academiei de Dramă din Beijing. În aceste producții ca și în atelierelor carismaticilor profesori Nicholas Barter (Royal Academy of Dramatic Art, Londra) și James Bunduy de la Yale School of Drama (New Haven, S.U.A.) tradiția nu era o referință ornamentală, muzeală, ci un factor regenerativ revitalizant.

Evaluând rezultatele acestor 10 ani, profesorul Manfred Beilhartz –președintele Institutului Internațional de Teatru – remarcă „impactul deosebit al atelierelor și cursurilor de vară asupra comunității teatrale internaționale”. În același sens, André-Louis Perinetti – Președintele Consiliului Internațional al Catedrei Internaționale UNESCO – sublinia că „spiritul lumii de azi care implică dialogul și interferența între culturi s-a mutat și în învățământ prin activitatea Catedrei UNESCO – ITI pe mapamond”. Jennifer Walphol – secretar general, reliefând reușita exemplară a profesorului Dumitriu spunea că „ce s-a câștigat prin activitatea UNESCO – ITI a fost o înțelegere reciprocă și o considerație reciprocă”. Ca o încununare a acestor aprecieri pozitive, a fost și parafarea oficială la Sinaia, în prezența acestor oaspeți de elită, a Consorțiului Catedrei UNESCO – ITI ce reunește cincisprezece școli de teatru de înalt nivel din: China, Australia, India, Polonia, Bulgaria, Rusia, Marea Britanie, Germania, Ucraina (membri fondatori), Japonia, Coreea de Sud, Mexic, S.U.A. (membri asociați). Primele acțiuni ale Consorțiului, anunțate de prof. Corneliu Dumitriu, vor fi: organizarea unui Masterat de Teatru Internațional, un program de *visiting professor*, un proiect de cercetare științifică a Operei din Beijing și a Teatrului indian, însoțit de elaborarea unor materiale didactice (carte, film, DVD, CD-uri).

Printr-o suită de spectacole, Catedra UNESCO – ITI a fost în acești zece ani și o rampă pentru promovarea valorilor teatrului românesc în țară și peste hotare. Dintre montările realizate, remarcăm premiera mondială cu *Primul om* de Albert Camus, care a avut loc la Lourmarin – localitatea unde este înmormântat scriitorul și unde locuiește în prezent fiica sa – urmată de turnee la: Paris, Marsilia, București, Bruxelles. O creație-eveniment semnată de Cătălina Buzoianu, avându-i ca

Atelier Eschil (Rusia)

protagoniști pe: Maia Morgenstern, Mircea Rusu, Horațiu Mălăele, Olga Tudorache, Irina Petrescu.

Ca o lectură novatoare s-a impus și regalul Mariana Mihuț-Victor Rebengiuc în *Conul Leonida față cu reacțiunea*, în regia lui Iuri Kordonsky. De elogii s-a bucurat și *Lecția* de Eugen Ionescu, montată de Anca Colțeanu, și atelierul Eugen Ionescu condus de regizorul Felix Alexa, prezentate în mari universități de teatru din: China, Australia, Coreea de Sud, Singapore, India.

Ediția a 10-a a Catedrei UNESCO – ITI a inaugurat și un Festival de teatru la Bușteni, un prolog inspirat pentru Școala de Vară de la Sinaia. Pentru invitații din străinătate a fost un prilej de a se întâlni și cunoaște prin spectacole *arta de a fi personaj* a actorilor: Mariana Mihuț, Ion Caramitru (*Sorry*), Horațiu Mălăele (*Măscăriciul*), Maia Morgenstern, Mircea Rusu, George Ivașcu, Doru Ana (*O noapte furtunoasă*), Ileana Stana-Ionescu, Mircea Albulescu (*Scrisori de dragoste*) Sorin Leoveanu, Cerasela Iosifescu (*Frumoasa călătorie a urșilor panda*).

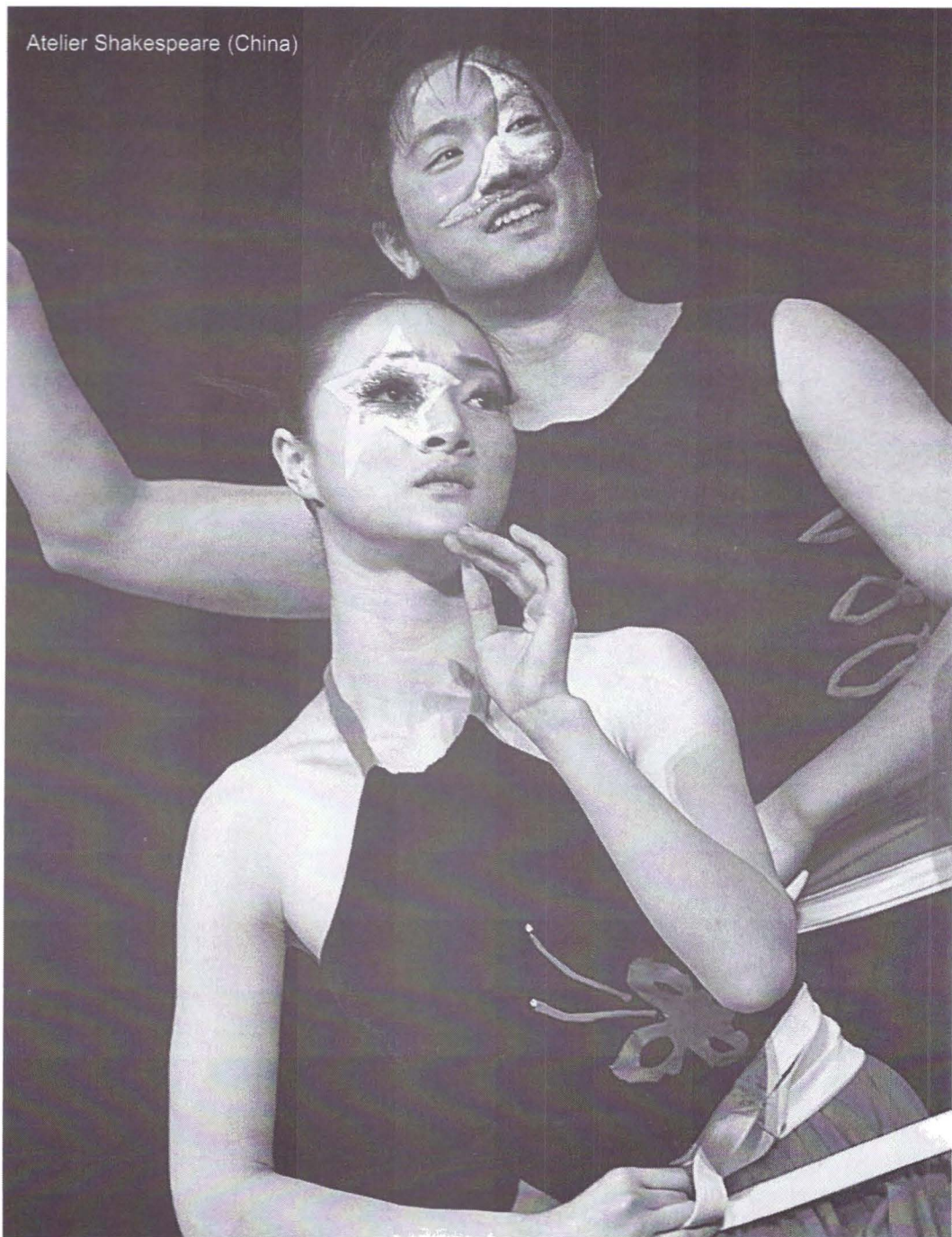
Bușteniul i-a provocat pe cursanți să iasă din laborator într-un spațiu public, unde și-au prezentat producțiile pe teme din Eschil și Shakespeare. Un spectator de autoritate, Emil Boroghină, entuziasmat de aceste reprezentații, a ales pentru Festivalul Internațional Shakespeare 2008 zece producții pe tema *Romeo și Julieta*.

Programele și acțiunile Catedrei UNESCO – ITI, în acești 10 ani de existență, au avut nu numai rezonanță profesională, dar și umană. Confruntarea curentelor de creație în învățământul artistic a însemnat și interesul pentru poezia semnelor, cursanții – profesori și elevi – căutând, dincolo de tehnică punctele de reper din

Atelier Shakespeare (Polonia)

Atelier Shakespeare (China)

viața lor, ceea ce cred ei despre om și lume. Felix Alexa declara: „Este foarte importantă starea de certitudine neliniștită și neliniștitoare cu care te încarcă participarea la aceste ateliere și colocvii”.

Catedra UNESCO – ITI a fost și un loc al utopiei, visului și fanteziei.